

cronica literară

Tudor George CATEHISMUL IUBIRII

muritoriu, ca să rimeze cu iovru-
"cucuvau", „a le proteje”, „agoniz”, „se profilă”, „mi-nă-
"mă inervă”, „cerv”, „subter-
"nă”, „sua console”, „apă”, „nimbă”, „Mausoliu”, „irit”, „chingiri”, „se tupa”, „se in-
"dignă”.

Mină inspirată a surfaului o
recunoaște acela unde, nu o
cătă, siniciză înfaptită asupra
limbajului curent trece neobser-
vată, ba chiar sună unor ferici-
"t”, „S-au surupat imperii, pier-
"zau în flagel, / culturi, civili-
"zații-au potopit inecul / Io
am durat în cîstea-mi, sacrifi-
"cilor berbecul / Și dați-ți cep la
"butea cu vin trandafirilor” (Ca-
"te-hismul Iubirii).

Cit privește venerația pe care
a căștigat-o autorul „Jocului se-
"cund” din partea lui Tudor
George, el vorbește de „al doie-
"lea descălecat — cel habilișan”,
în lirica noastră modernă. Nu e
exclus ca prin traducătorul dra-
"matic Richard al III-lea să fi ve-
"nit și devingătorul fără margini
"pentru Shakespeare. Ea ne-a
"fost însă întârziată și de Vasile
"Voiculescu, care a avut ideea să
"completeze sonetele Marelui
"Will.

Oricum, Tudor George își că-
"dește întregul său nu volum,
"Catehismul Iubirii pe o admira-
"ție egală Shakespeare apare
"celebrat direct de nenumărate
"ori Cartea e în același timp, un
"opus liric, construit din o suită
"de reflecții asupra anumitor pa-
"saje ale vestitelor sonete. Ver-
"surile respective figurează, de
"altfel, ca motto-uri în fațeta
"comentariilor lirice. Firește, a-
"reștea nu ambizia să îmbrace
"înșiși haina nobilă a ilustrului
"model.

Tudor George glosează, prin
"urmare, pe marginea iubirii,
"sentimentul fiind însă largit de
"la eroa la variatele forme ale
"afecțiunii (dragoste părintească,
"dragoste pentru pămintul natal,
"poezie și literatură).

Dacă accepțiem privirea
"poetului, că va realiza un de-
"vărat „Jocul Iubirii”, interesul
"în căruia trebuie căutat înaintea
"de toate în inventivitatea ro-
"manesacă. Cu alte cuvinte, ce
"are să spună înedit Tudor
"George pe o temă atât de bătu-
"tă? Să recunoaștem din capul
"locului că nu puțin, oricite lu-
"cări repetate fatal sau pur și
"simplu plutea vom întâlni în vo-
"lume.

viata cărților

mentul ostentativă livești. Dim-
"povră, o anumită familiaritate
"a resticulației lirice, șterge dis-
"tanțele temporale și spațiale.
"Surpriza cea mai plăcută o dă
"prezența poeziei într-o scriere
"care, pe lângă programul de ac-
"cent apăsător pe idei, Conceptua-
"lism există și în sonetele Ma-
"rcuțu Wil. După exemplul fa-
"mosului său precursor, dar și
"prin instinctul artistic propriu,
"Tudor George scapă adesea de
"uscăciunii prin somptuoza lăca-
"străului verbal dat enunțurilor.
"It rimuri bat lovitură de dată
"sigure și rimele sint adesea de
"o mare inventivitate: „Catul” și
"„destul”, „Atis” și „dă-ti-s”,
"„arducă” și „polonezul”, „geni
"„gheneni”, „Luaris d'Ozans” și
"„dusman”, „Buonaroti” și
"„cimotii”.

Bineînțeles că pe Tudor Ge-
"orge îl prinde mai bine tonul go-
"hardic ori baladesc (în primul
"rând) și, în al doilea rând, adim-
"ploarea într-un vast omagiu
"adus lui Păpușă Vodă („Luca-
"țarul” nr. 34/1977) polemică inteli-
"gentă îndată cu compunerile
"epice sfârșitoare. Primul dă
"notele cele mai autentice Cate-
"hismului, pe lângă cele or-
"izutate să convertească o ex-
"periență autobiografică, chiar
"trivială, în aurul sonetului. Un
"exemplu grăitor e „O dalba pe-
"rumbă”, „Cînd, — otrăvit de
"zădărnici și de poezii, / Izbi din
"sânți în sant, printre tramvae
"— / Mă întorcăm în lat, la
"Doamna Cîrsei. Ea mă pri-
"mea costumele ei de baie / Și
"„anar”, — zicea, hohbind cu
"destul strădă” / Io mă-nvîr-
"team năuc — / Măscându-mi
"ceada...”

Dar pe alocuri, și nu foarte
"rar, sarcasmului pamfletar îi ia
"locul „poința” humoristică, pre-
"puțin spirituosă ca să fie tera-
"tă. „Expansiunea”, „Adonis”,
"„Expansiunea”, „Triada”, „Pe-
"ruca”, „Borfeții și trofeii”.

În schimb există destule dăți
"cînd și tonul grav face să vibre-
"ze o coardă bine întinsă, cu
"ecou prelungit. O strofă ca ur-
"mea: „Negre, Negre, / Negre,
"„negre, / Negre, / Negre, / Pe
"unde-n durată astrele se
"surpă, / prin sorb căscat cit
"ochiul de ciclop — / Ca-ntr-un
"ventilator, / păpuși de cîrpă” /
"„Șorbul negru are pe lângă hu-
"morul său utent și un simț pro-
"fund și ceară-n lacrimă de var /
"Și-n loc feciorelnice expresii
"într-o limbă bătrîna, / „Negre
"par” / „Precis îți dai”.

Rămîn însă din păcate, sub
"treapta poeziei și un șir de
"strofe apte, cam didactice, unde
"ideea e nudă și a fost dor
"versificată. Rămășișul lui Tu-
"dor George este de susținut
"peste timp un dialog cu Shakes-
"peare. Nu atât legătura strînsă
"între motto-uri și glozele lor
"contentează, ci o coliziune de gin-
"duț, în măsură să înarțeze
"faptul că, în realitate, „Cate-
"hismul Iubirii” este un poem
"în volumul pierde din densitate
"acolo unde comentariul pare
"lipit cu totul arbitrar de cita-
"tul shakespeareian. Tudor
"George reușește să scoată poe-
"zia, — cum spune în „planeta”
"— „ca un poem” (p. 102).

Alte surprize o constituie so-
"lidele cunoștințe clasice ale
"autorului. Goliarul și hrănt
"bine de umanități și verbul lui
"ce este prin lumea mitologică
"grecească și romane, ca și în un-
"lățile României, fără a putea
"Papă — din „prea mult”. E
"adevărat că aceasta constituie o
"condiție a barocului. Dar, tot
"ce este de cert rămîne și faptul
"simplu și surprinzător, pînă
"dece cu observațiile de cultura
"verbului, aceasta trebuie să o
"stie mai bine fostul antrenor
"rugby. Dacă a uitat-o cumva,
"i-o amintește chiar Shakes-
"peare, cînd spune: „Cîntă prea
"mult, un cînt nu mai înclină” /
"Tudor George e un poet cu crea-
"țiuni și sincer doritor să-și ri-
"dice o operă tragică, pentru ca
"să nu fie de acord cu aceasta.

Ov. S. Crohmalniceanu

Poezie și construcție simfonică

O poeză pentru care lirismul e deopotrivă umbră și
"cunoaștere, privire și orchestrare a văzului artistic, este
"Grete Tarter. Poemele cuprinse în „More” organizate în
"jurul simbolului cîmău — apăsător învestit cu atribuțiile
"infinite — impun un univers imaginar în egală măsură
"natural, senzorial și cultural.

Inițierea prin naștere și nămint, orchestrată simfonic,
"reverberant în înțelele concentrate ale temei cu variații
"comunități (horele), în cercurile maternității (precum în
"basm), sau în cele comice amintindu-ne de viziunea
"dantescă a universului, ori de mandala, a nucleului
"acestei cărți și principiul ei constructiv. Cîmău ca simbol
"e „scara netedă de stîburi / pe care le sunt încropitoare /
"desăvîșire, contemplieră, strădă, pace, lucrare veșnică,
"„năntare” ori „și am pornit la vrednică lucrare: colum-
"nă, scara netedă de stîburi / stilul casei noastre, lege,
"lumina”. Inșiruirea acestor atribuții ne dezvăluie și un
"crez poetic. Imagini de o forță deosebită se desprind din
"aceste trasee inițiale. Poetul: „Mă legăm sub flori, pri-
"văm un glas de mîieră / alunecîndu-mi clar în trup, ca
"într-un hîid / căruia rouă-i curță înaintea / bărbietez
"„plîd ce-n păr scîpîva ca o pînză / urma de mele atot-
"vindecătoare”; „autocenteplărea: / o mîia alba-ză
"mea prin lărbă; căutarea: „și degetele-ntîșne spre
"văzduh / se schimbă-ntr-aliă, neamă rădăcină”; „suzul:
"„Asemni și urechea mea-i un melc / dansul inițiale:
"„Jocăm în jurul ei cu brîu de ramuri / și tălpi curate cu
"miez de nucă”. Frumose poeme despre struguri
"despre scrierul ca pană de zăpan, de privilegiate, de
"stăp de pelican, de huburer. La fel poemele: Nu e al
"tău deel ce poji lubi, / Pe malul chipului drag; Impoda-
"că și cercul. Imaginile, lerbură sălbatice umile, păsările
"cerului, casa, stîna, mîncă, străiele, povetele și de un
"dăruș real („Munți Apusei, Transilvania”). „Pun
"creștetul sub flacăra-i tîcere / și burghi cur pe deal ca
"niște mere”, univers deopotrivă profan, familiar și sacra-
"lizat. De o mare forță e percepția sonoră a Grete Tarter
"precum în acest poem remarcabil. Din plină se-ntrupă
"șă trepte: „doar sunetul se-ntinde ca un ulu” / și p
"aștept să simt cum se repede”, sau în „Bronzul de clopot.
"Apelul la basm (păpura), la mitologie, la folclor e o
"constată a cărții venite din interiorul creației și nu ca
"o balastă lăstăv. Și totuși, nu se poate că autoarea dă
"unor libertăți prea puțin poeziei, construind-o pe viz-
"ibil ca o simfonie și refuzîndu-i dreptul de a fi și cîntec
"sîngur.

Doina Uricariu

Grete Tarter, „More”, Editura „Cartea Românească”, 1977.

Intre imagine și concept

Poema dăcică”, ultima plachetă de versuri a lui
"Petru Jalea, distilată aluvinei livești, proiectînd em-
"blemă de apurire într-un plan secund, de fundal, al discursu-
"lui poetic. Simbolurile spirituale și dăcice sînt estom-
"pate de broburile lor emanajii poetice, care evoluază
"în jurul lor ca o spiră de lemn. În mod bizar, dese
"versurile se amplifică prin deturmar, efectul final este
"acela al nedeterminării, al unei imprecizii voite. Hărti-
"mice al semnificațiilor plătuse în „o necarece distanță
"de la text, datorită unei anumite lipse de fuziune la
"nivelul sintagmatic, care subminează corența discursului.

Poeta lui Petru Jalea, în această Poema dăcică, este
"suspendat în spațiul dintre imagine și concept, pe o linie
"deosebită de așezare. „Zărea cîmău” este o simfonie
"rînelor ca niște refuzii / umplînd de semniuri înlîna
"istoriei, timpul / de-necup cu lumina de mîere și mrea-
"ză”. Această îndeternare, această imprecizie a imaginii
"și a conceptului se asociază temporalității mitice. Nu care
"este proiectată poema: „Cîntarea istoriei sînt / Adevărată
"insulă înfrîntă / de asprele drumuri, pe care temelul ței
"vine roind / cu evlavie scrumii print-arțea stîrpe
"vechie...”

Temul cărții este „impresional”, celebrînd spațiul dăcic,
"încă din prima poemă-invocație cu rezonanțe epice.
"Există o obsesie a timpului, o permanență a memoriei:
"„Gladiatori, / flare sălbatice, amintiri ce migăsc atunci /
"poaria grădîrilor milenare, cenusă / metastorice a malu-
"rilor / zăcînd cloboturi de marmură peste scena înăd vîie”.
"Discursul liric evoluează urmînd „prea pura poveste a
"înaintului noastre pătri”, de la invocarea gînditorului de
"la Hamangia, la invocarea din „Noaptea metelor” a
"acelui „hrisov de plată / exultînd umbra celui de demult”
"care este Tropaem Traian.

Predomînia tonalității aștează, imprimată de sentimen-
"tului spulberării secolelor și de evocarea mitică, finalul
"ultimelor poeme anunțînd regenerarea. Imprecizia for-
"melor, proprie volumului, suportă o definire printr-un
"vers al poetului: „vedeni: aburi și fîndări subțiri de
"momînt”. Pendularea între imagine și concept se re-
"zolvă adesea într-o manieră alegorică: „Dăchia rădă-
"cește prin negură, dormitînd / dincoace de mătășea nim-
"ferii moarte în ierburii.”

Hărtiul propriu versurilor lui Petru Jalea fragmen-
"tează uneori discursul datorită arbitrarului selecției simpa-
"tice, care a dus și ală dată la efedre netedă („plata

Ștefan Nenițescu

Sultana Craia

Titlu de mai sus l-am dat în virtutea unor
"correspondențe. Ceea ce era acolo molima,
"convenție de circumstanță, este aici, în carnea” lui
"Huzăr Săndor, pîca: ceea ce reprezenta viața pentru
"poetivistic, acum este căteveava („Roul Băltar”). Dar
"replia lui Huzăr Săndor are prerogativele unor proce-
"de mai noi: protagoniștii povestirilor sînt și cei care
"poetivest, iar autorul este printre ei, cam ca un păpușar
"printre marionetele sale. Pentru autor, după Redactor
"odată, a asculta trece înaintea lui a scrie, iufnd razeori
"cuvîntului și atunei cu schimbări de registru imitate după
"vorbirea personală din „Cădere” lui Camus (plus un
"metaforism aproape grandilocvent sau după cenzurările
"„Omulu” „frîgite” a lui Papini (mai puțin metafizic).
"Autorul (cei care vorbește cu clienții de la „Roul Băltar”
"e un morocănos, dar trece repede de la tacticitatea la o
"violenta receptivitate, interlocuții neîntînd că-i pîndesc
"cîteodată și o palmă, dîră imaginar.

Huzăr Săndor este un caracterologic al trecutului par-
"ticular-umane, pentru el omul de față este trecutul omu-
"lui de față. Feliile de viață pe care le tale conțin frus-
"trări mai vechi pe care convenția unei prelungi după-
"amiezii plîcînd le scoate la iveală. Avem însă un ex-
"locuțent-major ce-și falsifică trecutul din ridicul în
"pateic sau un fost reporter proleticist ce cînda de-
"lectate într-una subiective antimuncionest, actualmente
"comparat sau povestit unei cerșetorie ce-și cutivă cu lucid-
"itate venetile miliardare („Am lîut paralele 41. Fix
"un miliard. În delari. „O Alaltieri. Tocmai mă aflam în
"locuința mea, cînd apare femeia de serviciu și-mi spune
"că mă aștepta. Se sobolan morial de elegant. Veni-
"te cu o hărtică de timuzînd. Se prîndă și-mi spune
"că este autoarea meu din New York. A zic eu: pentru
"moștenire. Zice: Intocmai, mister, Zic: Altrig... Un sol
"de poveste despre Paucora ucis (care vedea sau cănuia
"a căror claritate analit-melancolică ascunde subter-
"meditative. Cîmău... vreau să spun cîmău bun se
"deosebeste de semenii săi așezați în sala de spectacol prin
"faptul că e mai serios decît ei.

— Și de ala rid toci de el, hîndcă e serios?

Da, domnule. (Pentru cine se țese serios).

Altcei, altcei, înclus pînă adăncăci băntur pagnic-
"meditativ, devine un sarcasm paleontologic al clipei, al in-
"stanțanelor revelant ce clarifică retroactiv totalul de
"mezianțică înodată al unei familii (în O. Elipa, cel mult
"dăcic). Includem în parte să spună scriitorul, biograful
"jedermann-ului, a omului comu- este cîmău, nu țieții
"din comu, dar pînă de lucruri narabile între țevii și
"trist, între resemnat și tragic. Spre a se delimita de ab-
"surdul tip Karka, autorul După-amiezii ploioase îl
"compară (zburu) pe marele ceș cu un jucător de fotbal
"ce gusează mîngăie absurdului în poarta adversarului. La
"câteveava remintătoare nu se ride în hobote, nu se
"plînge țății, palinca, în loc să ascuță, înlîngîte.
"În ultimul text, scenograful grăbit divulă, S. Dă-
"decuțul: era muceva; interlocuții, rămăgă ale unui
"carnaval diluat (Coco, cîmău, Păuțică orbul care vede,
"Barză, etc), se mologesc, fiind ca de cîrpă, încremî-
"nînd în posturi nefirești: erau marionete.

Sarcasm și compasiune

„Dacă am să scriu o povestire, o să scriu o povestire
"de dragoste. Dacă am să scriu o povestire de dragoste,
"o să scriu o povestire de dragoste. Dacă am să scriu o
"povestire de dragoste, o să scriu o povestire de dragoste.”
"— Dan Arsenie

Huzăr Săndor, „După-amiezii ploioase la „Roul
"Băltar”, Editura „Kriterion”, 1977.

Dan Arsenie

Huzăr Săndor, „După-amiezii ploioase la „Roul
"Băltar”, Editura „Kriterion”, 1977.

Un excurs livresc

Asemănător cu „Romanul unui oraș” de Ion Ionescu,
"eseul lui S. Damian” e un excurs livresc prin München-
"ul cultural; nu o carte propriu-zisă de călătorii a voit
"autorul să facă, el un tablou călătoresc unde în spațiul
"de înălțimi geografice se ascunde o viață culturală. S. Da-
"mian e un critic cu înclinație spre comentariul prozel și
"ce înșiră remarcabile de esee, o conștiință literară
"care s-a exprimat nu o dată și sub forma scurtei tablete
"de lectură în „Esis tratat de psihologia succesului”,
"E. de aceea, naturală scrierea „Duelul invizibil”, o lucrare
"directă se combină cu contemplația intelectuală; reperăm
"acel multe din însușirile criticii și cîte ceva din acri-
"ticitate, sagace, de moralist. Inter factorii istorice
"și cultura, determinărilor sînt, pentru S. Damian,
"riguroase și în „Duelul invizibil” reperăm aceste idei,
"surprînse în desfășurarea lor obiectivă. Pretutînd,
"S. Damian are ecourile literaturii contemporane (ca și
"Mircea Zelei în „Teritori”, deși acela cu un anumit li-
"rism lapidar). Iată un comentariu asupra așa-zisei „sen-
"sibilități artistice a lui Hitler despre care S. Damian
"spune cuvinte exacte: „În fond, preocuparea lui Hitler
"pentru artă se manifesta la nivelul artizanului lipsit de
"orizont, înclui și mulțumit cu o mîgă parțială obscură”.
"Și, încă, pe mai multe pagini, un portret al conducerii
"dictatorului, din care extrag două fraze tipice: „Încă în
"țara latină, neexteriorizată, o formă de delir paranoic îl
"silea să respîndă adevărul, datele realității. Avea valoare
"numai propria proiecție care îi menaja susceptibilitățile
"și îl întreginea iluzia consolatoare”. (pag 76)

Lui S. Damian nu-i place „scriitorul egotist și solitar”
"și de aceea studiază în „Duelul invizibil” raporturile
"cîntîlilor literare cu cadrul istoric. Despre Thomas Mann,
"esistul scrie zece de pagini percutante (mai mult o schiță
"biografică decît un exercițiu pur critic) unde expune pe
"larg geneza operii literare a scriitorului pe baza tenore-
"nelor istorice contemporane. Tot un destin mîncăneț a
"avut Rainer Maria Rilke, a cărei biografie S. Damian o
"investighează cu aceeași meticulozitate. În fine, etica
"despre Kandinsky, Klee, despre Kafka și Freud, despre
"Ludwig van Beethoven și Wagner.

Acest fals jurnal bavarez se bizuie pe o gîndire lucidă
"și rațională, e compus cu îndemnare literară și într-un
"stil elegant. Speculația psihologică vîdă lipsește act, în-
"cluză în elementele verificabile și de document. Iată
"viața critică nu există căci judecata se întemeiază mereu pe
"determinații riguroase dialectice. Și mai ales, „Duelul
"invizibil” e o poveste instructivă despre biografia cultu-
"rală a unui oraș, expresie și a informației pe care S.
"Damian a catalogat-o cu inteligență, sub forma unui
"eseu de o formulă insolită.

Artur Silvestri

Artur Silvestri

S. Damian, „Duelul invizibil”, Editura „Cartea
"Românească”, 1977.

EFLUVII BACOVIENE

Sau acest generic, miercuri, 19 octombrie, a.e.
"18.00, s-au redeschis serile de poezie găzduite
"de Muzeul „George Bacovia”.

Amfitrionul nu fost poeta Ghaba Grigorescu-Ba-
"covia și fiul poetului, Gabriel Bacovia, care a
"adresat tradiționalul: „Bine ați venit în
"modestul sanctuar al Muzeului Bacovia” ce-
"lulo prezintă poetul Eugen Jbebeleanu, profe-
"dr. Vasile Neteș, prof. Petre Dache, di-
"rectorul Muzeului de istorie al Municipiului Bue-
"restii, alți prieteni ai poeziei bacoviene. Dar, poezie
"cei mai emoționați era decădul de vîrstă a acestor
"întîlniri, pînă la poetului venit de departe,
"juristul Spiru Mateescu, dar de... 90 de ani.
"Programul recitalilor din frumoasa poezie bacoviană
"a fost susținut de actorii Sanda Teodora, Dorina
"Done, George Rață și Dinu Ianculescu, vechi pri-
"eten ai poetului.

Prof. dr. Vasile Neteș își reamîntesc, cu glas tare,
"noului moment petrecute alături de poet. A
"vorbi despre Bacovia în casa lui este un lucru
"emoționant... „Sîngura lui gînd, sîngura lui
"viață este viața poeziei” a încheiat poetul.

Ștefan Nenițescu

Ștefan Nenițescu

Ștefan Nenițescu, „Ștefan Nenițescu”, Editura „Cartea
"Românească”, 1977.

Ștefan Nenițescu

Ștefan Nenițescu, „Ștefan Nenițescu”, Editura „Cartea
"Românească”, 1977.

Ștefan Nenițescu

Ștefan Nenițescu, „Ștefan Nenițescu”, Editura „Cartea
"Românească”, 1977.

rică de întinsă a fost
"influența lui Ion Bar-
"bu prin anii '30, efec-
"tul ei cel mai puter-
"nic asupra liricii noas-
"tre se resimte abia astăzi.
"Vreau să spun că asimila-
"rea fertilită, nu imita-
"ția epigonică apare
"acum în opera unor poeți
"cu multă personalitate.

Cîtiva, ca Tudor George, des-
"cînd în chip caribian din produc-
"ția goliarilor caribieni. Avem
"astfel un poet care aparține fa-
"millei „stelarilor”, adică villo-
"nesc ca stil de viață și inspira-
"ție, iubitor însă al rigorilor pro-
"zodice, priceut să taie versul
"după legile geometriei și să lu-
"creze fîdădă și cu pastă ver-
"bală foarte bogată, aliaj între
"limbajul verde și cel august.

Sub o atitudine boemă pro-
"gramatică descoperim într-îndri
"mai întîme cu autorul „Jocului se-
"cund” în cărțile „Jocului se-
"cund” și „Increderea acordată
"forței incantatorii a cuvintelor.
"Aici, Tudor George îl întîlnim
"pe Leonid Dimov. Mai pu-
"țin amator ca el de fascinante
"mozaicuri lexicale, cultivă ba-
"smele lui, din cărțile „Jocului se-
"cund”, împerecherea vorbelor pi-
"părate din Isarlik cu termenii
"științifici savanți și nume care
"populează marile mitologii.

Laurei sale, Tudor George îi
"distinge, sub „farfur”, „grime”
"și „dresuri”, un ten bînd de
"„stresurii”; din lacul ogînzii,
"îl privește „lookonni pădurii”.
"Îl e teamă de „Stas” și „Mo-
"nolome”. Ochiadele iubite sînt
"„laseri”, în timp ce dorul ei
"îl simte „ca pe o crampă-n
"creier”. Adevăr, „rodul gonii”,
"„snelbul virus”, „radarul puls
"revoherat din etele”, „electro-
"mografatul”, „polluctum, oche-
"lari cu infraroșii filtre”, „holo-
"grame”, „ergoterapia”, „kato-
"grafie urmăci și „cimotii”,
"„pancrați”, „turmac”, „vices”,
"„stagi”, „ciofingarul dornic
"de pălînțe”, „rai brunet”, „Ale
"Amorulul tertipuri”, „ardeiere
"la pipolă”, „grîjăni”, „pe gra-
"tis”, „incal”, „Himen”, „Hime-
"ner”, „Hecatochiria”, „Cerber”,
"„Mantius și Amurele”, „A-
"rylole”, „Sagrada Familia”,
"florasul rară: „Ikehana” și
"„boss”, „good by”, „cinzeul”,
"„poșire”, „Edith Piaf”, „filme”,
"„la zdup”, „menagerul, sort”,
"„tălmă unu”, „pen”, sau „ce
"n-a-mplinit lăficia”.

De pe culmile Olimpului co-
"borăm brusă în strădă și facem
"imediat drumul înapoi. Iată în-
"săși autoportretul pe care și-l
"execută poetul, cînd scrie con-
"tinent cu asemenea materii
"lingvistice cîntărele: „De-
"prins în vînt și anare să tră-
"săscă — / Mădiu și legănat ca
"un rogoz — / Celesta marea a
"lui, / frumoză-vo”. Părta
"un limbă hălbă salază-i ba-
"că / / Fără-n, ori boia, ori
"chinezor. / Nu mi-l mințiri! —
"Al de sus ferescă! / Nici his-
"toriei, oboliți sub masă / Nu
"glăsluau cuvinte mai frumoși”
"„Măcaș poezicilor”.

Multe altele strofe au aceeași
"făcută, ridicînd vorbirea stră-
"zică, amestecată cu limbajul că-
"tărușesc, la o rostire solemnă:
"„Trădindu-te, se amuse din
"sînu-ți iubitor / Fermețose
"Atis, / „fumez” / „fumez”.
"Fii fuscă cea, mai dragă: cedînd
"unei ispite / Scris Scenala An-
"dramedei / puciuca și huse
"zbor! (Saphe). / Cu versuri imi
"impulsem poezii goi / Și ce
"cîntău plerăci și poezii.”

Cit despre-anon, mă dăre-
"vare e-o boară? De eu-
"fietiste fără protocol” (Trecut
"bogat).

Dacă nu are chiar bogăția le-
"xicală învinsă de Dimov,
"Tudor George o compensează
"prin peisaj. Sub versul său fu-
"goc, cuvintele se pliază supuse,
"acceptînd forme puțin uzuale și
"chiar regimul licențelor. Poetul
"scrie: „Să-mi demonștri”, „De-

CARTEA DE DEBUT

Un roman „original”

„Dacă ești un termen
"de citi volumul” —
"care criticul și litera-
"riștii au făcut intrarea
"în cîmpul creației beletristice,
"nu-a rămas în memorie acest
"dialog dintre eroina sa prin-
"cipale, Doina și Lia:
"„— Apropo, cum faci pră-tu-
"ra aia cu sîntință?”
"— E cam greu pentru o li-
"cenză să scrii o povestire
"de zăbur cu patru oăi
"întregi. După ce s-a frecat
"bine, adăuți două lîmuri de
"miere, de urmă, așă, o sută de
"grame nucă date prin masină,
"pe urmă se amestecă cu două
"sute făină în care ai dat un
"praf de copt. Făminti totuși bine
"cîne ce se obține un aluat po-
"triv de moale. Pe urmă se îm-
"părie în patru părți, se tăvăleşe
"prin făină și se lasă pînă a două
"zeci dimineată.”

— Dacă faci aluatul dimineată
"îl lasi pînă seara.
"— Dacă-i faci dimineată îl lasi
"pînă seara. A doua zi, din fie-
"care bucată, așa întîni for cit
"tăva în care ești la fine, poteri
"în acest timp necerari o
"cremă din cinci sute de grame
"sîntință în care se pune zahăr
"dună gust, două orafuri de va-
"nilie și nucă pîneată pînă obții o
"pastă groasă”. S.a.m.d.

Dialogul este desorșit din ul-
"timitul capitol al romanului (ca
"XX o 185-187) ceea ce îndră-
"nim să afirmăm nu constituie
"un fapt întâmplător și, cu alt
"mai puțin, înisit de important.
"Cu alte cuvinte, refuzăm a da
"cristă de cauză unei întineri
"simpliste a pasajului și nu o-
"trem admite că autorul a tran-
"scur cu lăudabilă conștiință
"rețeta delicioasă prăitură
"cu sîntință, dialogul o deserv-
"numai pentru a oferi cititorului
"o scenă din viața domestică de
"dreptul emoționant prin să-
"cu și cum să sounem, difuzul,
"dulce-ironic al lirism. Sîzur,
"la urma urmel, o asemenea in-
"terpretare nu e cu totul de re-
"sponsă cu rezultatul în lectură,
"de orizontale a textului, adică ex-
"presia receptării din unghi
"strict anecdotic a acestuia, cum
"se stie, analogul cititorului „ob-
"nui” dinoludeana. Însă, nu cre-
"dem a forță o nimic lucrurile
"făcînd efortul necesar pentru a
"ne înscrie pe orbita unui alt
"„sistem de lectură”, capabil a ne
"da posibilitate descifrării, fie și
"parțiale, a strîmului „loc” din-
"tre „text” și „subtext”. Nu cu-
"noaștem căruț lui Marian Popa
"despre Erich Auerbach, despre
"modul în care acesta actualizează
"teoria aristotelică a mimesis-
"ului, demonstrîndu-i viabilită-
"tea prin aplicatii analitice —
"dună umila noastră opinie —
"revelatoare. E posibil ca
"autorul Camilescu, în le-
"gătură cu acest subiect, să aibă
"o părere dacă nu nefero-
"rabilită, cel puțin originală.
"Îl cerem, totuși, îndăgîntă

22 OCTOMBRIE 1977

Doina Doiceșcu și Nelu Georgescu

de a merge pe urmele lui Au-
"cubach în temerara noastră
"tentativă de a interpreta roma-
"nul Doina Doiceșcu și Nelu
"Georgescu. Asadar, revenim la
"pasajul de mai înainte. În prin-
"cipal, de ce sînt fascinatele de
"lumina deosebit de puternice ce
"care acest pasaj cheie le aruncă
"asupra întregii cărți. Unul — și
"cel mai lesne de sesizat —, evi-
"dent, vizează „scriitura”. Nu
"avem deci decât să deschidem
"romanul la orice pagină dorim
"pentru a ne convinge că Ma-
"rian Popa este adeplat unei ex-
"presii directe ca „în viață”,
"refractoră oricărei tendințe de
"introzicție sau calosismului a
"asa-zului stil artistic, manie
"ce-i bîntuie fără îndurare pe
"atîta prozatori, mari sau foarte
"mari, remarcabili sau mai puțin
"remarcabili din zilele noastre. Se
"înțelege de la sine că afirmata
"de mai

a.i. zăinescu

Dorința

Să mergi așa prin nori ca pe o vale
Și n-ai năruți și să semeni și să ori,
Cum de lumina fragedă și moale,
Aceeași clipă-acum ca un foar,

Fruct plind căut chiar ochii în ceață,
Ca o pornie-adină de iavor,
Fără sfinșit, sfinșitul dacă-ai fi din față
Sau tot ce-i dinspre sine curgător

Și nașteri, morți; ce-ai avea în încearcă,
Un fulger ce se sfieșie enorm,
Izbirea-n somn a unor ploaie, parcă,
Zăpezi ce-ai să-nțunească și dorm.

Aglomerare-n trup de aripi și ferestre,
La inimă ce strînge cu o clești,
Ca într-o patrie ce dată ție-e de zestre
Și-o porți ca pretutindeni, dulce, și-o hrănești.

De la amurgu-adinc al toamnei

Atita de frumoasă-ncit teroara,
Lumina pîrguie și-n ochi un nor răpus
Pentru că nu lacrima-de-acum ci taina doare
Și-n taina-i totul, o, arată
că e toamnă-ai spus!

Prea-ndurerat acum și dulce ca un corn
De viitoare fraged ce se-nchide,
E timpu-n care-ntorci și inimă și muni

Viata despre care nu ne putem plînge, iubite
răstorni,
Prea-ndurerat ai pus mina limpede-a ta,
Miri-ai spus - și spini pot să inflorescă, iată
Și iată ceroana dragoste ce-a lînam
spre-a iarta
Noi o purtăm cu-o strălucire-apropo sinovola.

De la amurgu-adinc al toamnei
na-aprindem blînd
Ori de la tristetea fragedelor lumini,
sub clipe,
Pentru că niciodată ca acum,
imbrășișate de gînd,
N-am mai atins pămînt
fără ca pămîntul să țipe.

Floaia pe lacuri

Cu un pian luna pe lacuri și-n ochii mari,
Sunete-n tălpi și pe mîini - rug ce-opsosă,
O, și dintr-o dată un ring cu doar doi
dansatori,
Int-o lacrimă care te lăcea și mai
frumoasă!

Floaia pe lacuri dansa, era un copac
care-a plîns,
Floaia pe lacuri - un turn ce se sparge
cu frunze,
Floaia cu lebede - trup smuls de aripi
și strîns,
Ca o destăinuire cînd aripile-toate ascunde,

O muzică ascunsă, nebună prin țări
Porii lumii - o corabie, ploaia, pe lacuri,
Floaia - care misca scripetii prin aer și țări,
Și care de fapt era o spăciătoareasă
prin vecacuri

O regină a nopții, plînd; de rugină cînd țări
Teava armelor, grea, și-o preschimbă în crîn,
Floaia de dragoste, ploaia care-o căntă
și-n războai

Și-n seminte, pe rîni, ploaia-n spirit
și pe grădini.

Floaia - care nu ne mai învinovăța
cu nimic
Și care cu singele parcă se întrebaie
Floaia de care ni-era și fierbinte pe urmă
și îng,
Și ni-era și teamă și liniște-ai, ploaia...

-eugen teodoru

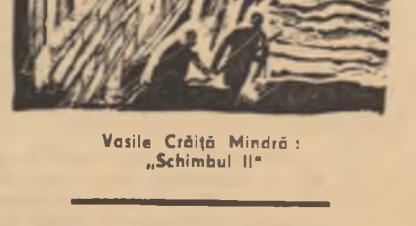
— Vi se pare, zise fără convingere, că arăta caporalul T.R., frecîndu-și bîrba crescută pe obrazul o-filit. Aș vrea doar să beau o cană cu apă. Mi-e tare sete. Toată noaptea pe drum, în nenorocitul ăla de camion, n-am făcut altceva decît să înghit praful stîrmit de roțile din spate și aruncat sub prelată.

— M-ai adus din linia întâi zise cu glasul limpezit Moraru, și mi-ai fixat termen de prezentare această dimineață în zori. Iată-mă! Am venit!

— În incinta Statului Major, biroul special, căruia împrejurările îi cer să-i aducă serviciile dumitale. Sper să accepti.

Restaurantul „Hedera” situat în același corp de clădire cu hotelul „Bristol” reprezenta locul unde, chiar în acele împrejurări confuze, mica protipendă rămasă în oraș ca și cea constituită din virgulă militară și administrativă ale marilor unități cantonate temporar în zonă, se întîlneau.

Cînd domnișoara necunoscută înaltă radioasă spre separare undă aștepta pe Heinrich ea părea o ființă turnată dintr-un material foarte fragil, nimic din trivialitatea feței necăzite pe care o întîlneau undeva pe străzile din orașul transilvănean. Heinrich făcu gestul de a se ridica în picioare, sărută politicos mina și o așeză lângă el pe un scaun din lemn.

Vasile Crăiță Mindră: „Schimbă II”

— Într-o anumită perioadă un curier, recrutat tot dintr-un refugiu, un om bătrîn, puținel la trup, cam nățafet și mereu speriat, realiza legătura între centrul de triere a refugiaților și altputerului comandament al districtului militar, predînd corespondența confidențială la cabinetul șefului, unul plutonier schivist. Bătrînul și cabinetistul schimbau între ei câteva cuvinte. Semnal de primire și predare și se desprăseau, aproape înghițindu-se. Erau atenți doar la indecivitatea formalităților. Într-o dimineață își făcu apariția în locul bătrînului, transferat la una din cantine, o fată nurlie, draguță, costumată elegant. Imbrăcămintea ei contrasta cu lumina cenușie a aceluși oraș, aflat în spasmale distrugerii și frapa imediat pe urzului plutonier și la cabinetul comandamentului.

— Seara aceasta, când voi sta împănă cu voi. Prea sărăc de simțurile, tu și Heinrich, mă privesc? Colonelul Rudolf Landh nu pare să simțimental și nici un om lipsit de pruderență dar deseori că privesc feței îi provocase și aronat.

— Cu cea mai mare plăcere. Poftiți. Vă rog să mă iertați domnule colonel, dacă vă măturăsc că mă bucură o companie la acest nivel și vă deric că respectul meu cu și al acestei este rădăcine pe drumurile complicate ale războiului, via crește. Ne-ai făcut un serviciu pentru care vă răminem recunoscători.

Colonelul într-o stare de euforie și disonante nemăsurate făcu semn căbeșului, căreia cunoștea preferențele, să desceapă o sticlă de sampanie, turnînd în trei cupe lichidul scumoz și aromat.

— Să zicem, să zicem la Lemberg și ai rămas orfană și te-au luat trupele de construcție să te ajuti la cancelarii și să te fii de folos pe timpul cit au staționat acolo. Toți au fost tare secretoși cu tine timp de vreo două luni.

— Treaba asta se petrecea, deci, cam acum doi ani, spuse săgălnic, întrînd în joc Caroline. — Exact acum doi ani, zise Heinrich. De atunci a trecut timpul și tu nu-i aduci aminte decît vag de anumite lucruri. Pentru săptămîna ce-o mai avem de petrecut aci, atît îți este de ajuns. Fata se zvîrlie pe pat și adormi îmbrăcată. El părăsi hotelul și porni cu pași repezi prin seara ploioasă.

— Heinrich ajunsese, înfirărit, într-o curte pustie, pe o alee pardoasă cu dale de piatră înaltă, pînă dădu de peronul unei case vechi, cu ferestre înghetate. Heinrich dădu ocol acestei așezări și abia tîrziu zări printre crengile goale ale unui alun o lumină încrînd slab. În rest casa era curată și în bezna.

Înșuși Welst al primii cu oarecare ostilitate, promițîndu-i totuși să-i confecționeze acele domnișoarei Caroline Feld cu obîrșia pe care i-a indicat-o Heinrich.

— Într-o anumită perioadă un curier, recrutat tot dintr-un refugiu, un om bătrîn, puținel la trup, cam nățafet și mereu speriat, realiza legătura între centrul de triere a refugiaților și altputerului comandament al districtului militar, predînd corespondența confidențială la cabinetul șefului, unul plutonier schivist. Bătrînul și cabinetistul schimbau între ei câteva cuvinte. Semnal de primire și predare și se desprăseau, aproape înghițindu-se. Erau atenți doar la indecivitatea formalităților. Într-o dimineață își făcu apariția în locul bătrînului, transferat la una din cantine, o fată nurlie, draguță, costumată elegant. Imbrăcămintea ei contrasta cu lumina cenușie a aceluși oraș, aflat în spasmale distrugerii și frapa imediat pe urzului plutonier și la cabinetul comandamentului.

— Seara aceasta, când voi sta împănă cu voi. Prea sărăc de simțurile, tu și Heinrich, mă privesc? Colonelul Rudolf Landh nu pare să simțimental și nici un om lipsit de pruderență dar deseori că privesc feței îi provocase și aronat.

— Cu cea mai mare plăcere. Poftiți. Vă rog să mă iertați domnule colonel, dacă vă măturăsc că mă bucură o companie la acest nivel și vă deric că respectul meu cu și al acestei este rădăcine pe drumurile complicate ale războiului, via crește. Ne-ai făcut un serviciu pentru care vă răminem recunoscători.

Colonelul într-o stare de euforie și disonante nemăsurate făcu semn căbeșului, căreia cunoștea preferențele, să desceapă o sticlă de sampanie, turnînd în trei cupe lichidul scumoz și aromat.

— Să conștinăm înțineria noastră, exclamă ofiterul și-și învîrte ochii asupra aceluși mic „oție rădăcine”. Seara se sfîrși recede dar extrem de plăcut, colonelul îi conduse la hotel și-și manifestă dorința ca a doua zi să se întîlnească din nou. Cînd cei doi se treziră în camera începură să ridice în bobota iar țara întrebă:

linia invizibilă

— Chiar așa un zbir vă conduce? Intrebă surprins plutonierul, care examina în timpul acesta, un cuțit de os, răsucindu-l și pe o parte și pe alta.

— N-aș vrea să greșesc. Nu știu cum se poartă față de alții. În ceea ce mă privește însă pe mine; e de-a dreptul absurd. Mă ține din scurt. Nu-mi dă voie niciieri.

Puținoala cunoștea sistemul folosit la cabinetele naziste ale căpeteniilor militare în perioada respectivă, cînd ofiterii din conducere trebuiau ținuți la curent, cu absolut tot ce se petrecea în jurul lor. Așa că fata roșea cuvintele extrem de clar, pentru că microfonul să le înregistreze și-o să le transmită exact sensul. Drept dovadă că fata nu se înșelase asupra procedurii, a fost însăși apariția în cadrul ușii capitanate, care se deschise încet, a comandantului de district. Același bărbat înalt, voinic, proaspăt ras, cu sprințele îmbinate deasupra unor ochi de culoare deschisă, pe care-l cunoșcuse cu o seară în urmă. Purta o uniformă gros, îi venea ca turnată, deși era un om gros. Cîmele de lac scîrțiau ori de cîte ori pășea. Fără altă introducere, Landh făcu un semn larg cu mina, ca unei vechi cunoștințe și cum fata se ridicase cu o clipă mai înainte în picioare, pași încetînți de invitație, dincolo de pragul biroului. Legîndu-și trupul cu o anumite grăuie trecu prin dreptul bărbatului, iar acesta o măsură întii din profil apoi din spate, închizînd apoi ușa. Lăsîndu-l pe plutonier perplex. Colonelul intră direct în discuție.

— Cu ce-ți putem fi agreabili, domnișoare? S-ar zice că din anumite pricinii nu ești prea mulțumită. În cazul acesta era suficient să dai un telefon aci. Domnul Heinrich îmi cunoștea numărul și eu n-aș fi întîrziat să te primesc.

— O, tocmai aceasta am vrut să evit spuse Caroline cu glas subțire. Vă rog să țineți seama că omul meu e gelos, bănuitor. Și de cînd lucrez la centrul de refugiați, nu mă scapă o clipă din ochi. Am senzația că m-a conficat și măcar de mi-ar fi răgut serviciul ce l-am cerut. Oricît m-am rugat de el, n-a reușit să afle încă, unde mi s-a pierdut familia, domnule colonel. Alțeva nici nu doresc pe pămîntul acesta, decît să-i revin de aci mei. Sau cel puțin să-mi se comunique ce s-a întîmplat cu ei. Se întrepruce. O clipă mai tîrziu, Caroline izbucni în plîns. Cuvintele se înceară în suspline și țate în lacrimi. Elegantul colonel se simți migcat de desădejdea ei, se apropiе încet, îi cuprinsе bărbia, o sărută pe frunte, scoase bătista și-și șterse ochii cu un gest patern. După aceea cu același tact îi apucă în cășugul palme-

Vasile Crăiță Mindră: „Aniversara”

— Într-o anumită perioadă un curier, recrutat tot dintr-un refugiu, un om bătrîn, puținel la trup, cam nățafet și mereu speriat, realiza legătura între centrul de triere a refugiaților și altputerului comandament al districtului militar, predînd corespondența confidențială la cabinetul șefului, unul plutonier schivist. Bătrînul și cabinetistul schimbau între ei câteva cuvinte. Semnal de primire și predare și se desprăseau, aproape înghițindu-se. Erau atenți doar la indecivitatea formalităților. Într-o dimineață își făcu apariția în locul bătrînului, transferat la una din cantine, o fată nurlie, draguță, costumată elegant. Imbrăcămintea ei contrasta cu lumina cenușie a aceluși oraș, aflat în spasmale distrugerii și frapa imediat pe urzului plutonier și la cabinetul comandamentului.

teatru

t

Performanța

S-a văzut din spectacolul Teatrului de Stat din Oradea - cel mai bun prezentat în cadrul colucului de la Birlad-Vaslui - că el a fost realizat de o echipă. Am pledat și alături pentru teatrul de echipă pornind de la constatarea că în această formă munca artistică atinge mai des celele valori. În cazul de față aspectul care s-a impus în primul rînd a fost excelența funcționare a relației regizor-actori. A fost limpede că cei doi interpreți (Iosie Iinert), Radu Valda și Mircea Constantinescu, și-au înșușit o concepție comună asupra personajelor elaborate, se înțelege nu fără a le cere concursul de regizorul Alexandru Colpacci, concepție pe care s-au străduiut să-o servescă cu maximă expresivitate. El n-au adus în jocul lor nimic steril, nimic din leștel ce se formează în cursul practicării meseriei și care încoavea umerii altor „personalități”. Disponibilitatea lor s-a apropiat de gradul ideal. Această calitate, oricum rară, devine cu atît mai importantă cu cît drama lui Mrozek, Emigranții se cîtădește în întregime pe raportul-complex - între doi eroi notați simbolic cu inițialele AA și XX și identificați cu Inteluctul și Bruta. Două cuvinte despre acest raport: el este specific în exclusivitate secolului nostru, hăndu-se pe teroarea exercitată reciproc între cele două tipuri și pe tot atît de reciprocă fascinație dintr-ele. Apropriele de faimosul tandem al lui Cervantes, de exemplu, sint

Marius Robescu

film

f

Un film curat

Buzduganu cu trei peceți mi se pare a fi între cele mai bune din filmele noastre istorice. Sint suficiente argumentele care vin să susțină statură lui meritul. Necesară cu precizie și siguranță și bunul gust al realizatorului Constantin Vaeni care a realizat un film curat - o lucrare ordonată, echilibrată, care dovedește aplicate și conștiințozitate. S-a vorbit însă indecisiv pînă acum despre calitatea și scîderile filmului; pentru că să se ajungă la concluzii care în general, concordă. Cred de aceea că trebuie discutat dară asemenea superproducții istorice pot atinge vîrșul aceluși nivel al filmului de referență pe care asistăm de altă vreme și care inițiază și se arate: nu numai genul înșuși are limite artistice peste care nu se poate trece? nu cumva superproducția istorică a sărutat ca o mare foame de istorie, dar a avut destul timp să se transforme în film politic? Sint întrebări pe care nu putem să nu le punem cînd constatăm că Buzduganu cu trei peceți, cu toate calitățile care n-l se pot contesta, sfîrșite totuși prin a fi un film obositor pe acururi... S-ar putea ca nu genul să fie de vină, ci acea ambiție a filmelor noastre, și nu numai a celor istorice, de a spune totul, dar absolut totul - fără să țină seamă că sint lucruri care s-au mai spus și pînă la ele, ca și lucruri pe care le vor spune alții, miline. Buzduganu cu trei peceți încearcă și el să epulzeze toate datele esențiale ale istoriei noastre, ca un dicționar exhaustiv de definiții istorice. Firese filmele dedicate

Nicolae Mateescu

televiziune

tv

Nimic despre Stan și Bran

Ion Popescu, dimbovitian din satul numit aproape incredibil Riu Alb, a sărutat nu de mult într-un reportaj care îl prezenta ca om de stîltiță și inventator. Cere cîteva minute care au urmat, prezentarea invențiilor sale neobisnuite și cuvintele „tehnic” folosite de Ion Popescu ne-au fascinat. Nu pentru că ne-ar fi mirat prea tare preocupările, deloc lezate de pămînt, ale acestui minunat țărăn cu tratate critice de stîltiță durate la subțioara illeului și nici pentru că nu ne-am fi așteptat ca tocmai aici, sub merii și prunii din Riu Alb, cineva să facă ordine în cer cu rigla și compasul Nielsecum. Am fost impresionat mai ales gîndindu-ne la destul sau atît de vitreg la început, care l-a împiedicat, ca pe mulți alții asemenea lui, să studieze, dar și înțelegînd că o vocație, chiar și pe un drum ocultat, este urmată pînă la sfîrșit. Mă înclin de aceea în fața lui Ion Popescu din Riu Alb care, într-o străfulgerare, ne-a amintit de milie, zece și sutele de mil de savanți și artiști pe care nu-i vom ști și vedea niciodată.

● Clubul T” este de necunoscut, schimbîndu-se mult în bine. Dintr-o paradă a formațiilor de muzică pop s-a făcut un club exclusiv de muzică folk. Fără să le excludă pe acestea, „Clubul” a devenit mult mai primitor și de aceea atractiv, cum este în opinia tuturor prejudecăților de vîrstă.

● Reportajul scriitorului Corneliu Leu, care a împletit preocupările zilnice ale profesiei cu cele literare ale muncitorilor din întreprinderea de mecanică fină Sinaia într-o teatrală ființă, a fost programat la o oră excelentă. Intr-o zi de excepție între celelalte. Deci, și de o parte și de cealaltă a micului ecran, satisfacția a fost aceeași.

● În sfîrșit „Noile aventuri în epoca de piatră”, de fapt „vechile” date la întors, au fost înlocuite cu năstrucioasele plule animate ale lui Walt Disney, în care răzoiul Donald nu vrea să se plimbe și cu pălăria prietenei lui, Daisy. E drept că multe dintre ele au mai fost văzute de noi, însă aceasta nu ne împiedică să ridem cu aceeași poftă nebună de a ne auzi rîzînd cum s-a mai întîmplat la „Zoro” și uneori chiar și la „Ora veselă”.

Iulian Neacsu

gere în spusele lui. Și hotărârea părea de neclintit. Numai că fata, abilită, îi mai rețea o parte din elan, doar ca să nu dea impresia că și-a pierdut canalul de bucurie. Revoluția pe fatolă, se ghemui și căzu pe gânduri câteva clipe. El privi apoi pe colonel de jos în sus, cu un aer smerit, zicând:

— Dumneavoastră cunoașteți prea bine unde lucrez eu, domnule comandant. Stăpînu-mă absolut e Henrich. Eu nu pot părăsi serviciul fără consimțământul lui, mai cu seamă că bănuiesc de pe acum că nu mi-l va acorda.

— Ei bine, asta-i prea de tot. Cum îți închipui că și-ar permite Henrich să nu aprobe trecerea ta în serviciul meu. Mai este oare nevoie să-ți amintesc cine sînt sau ce reprezintă eu în acest oraș? Fii sigură că o știe și fără să l-ai rețut. Un vîr de înfrățire îl cămîșoiește. Chiar dacă ar fi așa, n-ai încotro trebuie să-ți anunți oricum, să-ți lași pe departe, Henrich totuși e un om susceptibil și n-ai vrea să-ți jignesc. N-am motive. Situația mea devine, în cazul de față, dificilă. Carolina se opri, lăsă o pauză lungă, își potrivi fusta care se ridica peste genunchii abandonată o vreme uitării hulanave a acestui feticșis și conștient. Omul acesta, oricît ar părea de ciudat, mi-a oferit adăpost, hrană, îmbrăcăminte și pe deasupra siguranța zilei de mâine. Probe sigure de iubire. Nu m-am înșelat pînă în prezent. S-a dărîuit grîlji pentru mine. Are trăsăturile unui posibil sot ideal, dar sînt sigură că voi renunța avînd în vedere că...

În servii ofiterului erau supuși unei grele în-cercări. Ascultînd această triadă dulceagă despre credință, virtute și recunoștință, colonelul Landh spunea. Îl apucă lehamitea. Simtea că-l urăște pe Henrich și nu era departe de gîndul de a se descalotări de acest intrus. Deslușînd cam ce-l pregătea lui Henrich în mîntea lui colonelului, Carolina schimbă făcîndu-și o apucătură: „Lăsați-l pe mine, mă descurc eu cu el. Vă sugerez doar să încercați, cit ne stă în pu-tință, să salvăm aparențele, iar pînă miine scără, vă jur, acesta e răgazul ce vi-l cer, devin supusa dumneavoastră fără condiții.

Cînd o femeie aruncă alți de dragălaș herboza promisiunilor pe sînteta alia schiștă a zilei de miine, oricare hărțat se simte atras în mod irezistibil spre aventură și renunță să-și pună în valoare forța, utilizînd armele hărțatului. Înfră-cărat de cele auzite, colonelul Landh uitîndu-și rosturile și înalta lui poziție, năvăli pur și sim-plu asupra Carolinei. Fetei o apucă de mijloc și o sîrînse cu putere. Ea acceptă mîngîierile nepo-litice, reprogîndu-i domnului colonel că a uitat că e încă fragilă și nu s-a refăcut îndeajuns.

— Te voi hrăni, draga mea, ca pe o prin-țesă, zise el. N-o să-ți lipsească nimic. Multu-mește celui de sus, că m-ai întîlnit pe mine, adăugă Landh, fără a-și slăbi mijlocul din strîn-scare.

— Și dumneavoastră chiar sînteți bucuros de existența mea? Cîrpi ea șagălnic.

— O, bineînțeles că da „prietene dragă”. Îl de-clară Landh, și o lipi de pieptul lui mare.

Acum, coboară, te așteaptă mașina mea, du-te să-ți comenzi binefăcătorul și pe urmă... ține-te de cuvînt!

★

O săptămîină mai tîrziu colonelul Rudolf Landh se trezi în vacanța unei bălîi serene. Mai înainte gînușe loc unul din cele mai cumplite bombardamente. Carolina se destina fericită sub plapuma de mătase și țuguia buzele închi-zînd uchi, pentru ca acel ofițer impor-tant, îmbrăcat în pijama de mătase albastră, să-i acorde sărutul din zori. Mîșcările unduioase în-șenă în omul buhăreș și rigid toate dușoagiile cărora o asemenea făglură gîngășă le poate da sîrpi. De bună seamă că nu era prima noapte fericită trăită împreună. Acest bombardament însă le amintea că sînt în perimetrul confagra-ției mondiale, că lucrurile nu stau tocmai alit de bine, că teatrul de război își deschide o nouă scenă și aci. Pînă nu de mult acest oraș tîhnit scăpase de ruda bombardamentelor anglo-ameri-cane. El venise oare rîndul? După ce Rudolf o îmbrățișă pe Caroline, promîndu-i fierbinte la ureche o plimbare în muntii, la o cabană unde va avea prilejul să se plimbe cu o sanie cu cai albi, să-și amintească bătrînu-l făcînd de anii studenției lui îndepărtate, se răsturnă cu fata în sus să privească levanul, ascultînd cum bălălia aeriană își strămută caruselul către periferii. Dacă e vorba de reflexii și gînduri concentrate asupra unor evenimente, nici căpșorul drăgăla-șei Caroline nu era mai puțin activ. A izbutit ca în timpul scurțului nopții trecute să „copieze” cheile seifurilor pe care le are în grijă marele ștab înarmat de micuța nemtoaică, fugită din calea ofensivei rusești. A știut să-i strîmesecă bătrînu-lu flăcău compasiunea și să-i cîștige credința, a știut să joace bine rolul femeii orpă-site care întoarce spatele unui funcționar de la serviciul refugiaților și să se îndrăgostească de un om de prestigiu, care-i asigură feteșica și de care nu se va despărți niciodată și-l va în-soți pretutîndeni plin de afețiune. A știut să-l facă gelos pe Henrich. Iar acesta a turbat. I-a pus coarne vechiului prieten, pentru că-l înșeșea la nebulie pe Rudolf, bărbatul puternic, robust, neînduplecat, intruparea forței și intranșigenței germane. Aparent legăturile dintre Henrich și ea s-au răcit fără incidente. Caroline a fost anga-jată tot la auxiliare dar cu o treaptă mai sus. Nu mai este credincioasă lui Henrich nu mai are de ce. Își face serviciul în comandarea dis-cretului, dispare foarte des, masina comandant-ului stă la dispoziția ei. Rudolf Landh e incan-tat. Surprinzător nici o suspiciune din partea nimînu-l. Au lucrat magistral. Trimișii lui Dima se descurcă de minune, au improvisat cearta dintre ei și au tras fotocoșii privind mișcarea din Sud a întregului front. Au recepționat ipotezele cele mai semnificative din cadrul opera-țiilor de larmă. Dima poate fi mulțumit, a știut în chip inspirat să-și recruteze colaboratori: detaliile acestei misiuni vor fi puse la punct în câteva zile. Transmisibile codificate leagă con-tinuu Statul Major cu mesagerii înconjurati de pericole, undeva în Sudul Reichului în destră-mare, unde gelozia pare singurul factor real.

denisa comănescu

Presimțire

În ajun de an nou vinzătorul de dragoste își împartă indulgențele.

În seara aceasta trebuie să-mi pipăi genele cu multa atenție — nu cumva să cadă vreuna pe taraba lui căci abia așteptă să-o strecoare în buzunarul primului venit

Vina

Subiectul pot fi eu, tu sau orice preadatul însă trebuie să-ți lină de somn complimentul să fie ușor precum atingeră degetelor tale pe sin. Dar nimic să nu spună despre vina aceea ascunsă în colțul ochiului sting, nimic să nu spună cum se lățește ea peste vorbele noastre gata să înceapă o concurență prietenească.

Remember

Cînd se frezește maimuța veselă o întîmplări și vrea să-ți umple viața cu ere colorate, iute acoperă-ți lața și rostășe un cîntec de leagăn.

Portret de fată

Femeile își spun că mă găseșc superbă iar miinile tale cînd mă-mbrățișezi scirjiie că niște scaune vechi Ești gata să mă vinzi pentru liniștea de-a privi cu ochii nepoluati ai copiilor

Paralelă tîrzie

Și totuși, vă jur, nu este nici o legătură între bolnavul care a murit noaptea trecută și fata ce-și rodea unghiile jucînd cărți între patru bărbati Bolnavul se credea degerat în război și cerea pățuri, cit mai multe haine și pățuri

Fata intrupea mereu jocurile de opt și telefona la un spital de provincia S-ar putea spune, cu aproximație, că aveau amîndoi același zîmbet

și un gest asemănător de a-și trece mina dreptă prin păr.

În rest, vă jur, nu este nici o legătură între bolnavul mort noaptea trecută și fata din jocul de cărți.

Viața de acvariu

Speranța plecase pentru douășpe ore în lipsa ei cineva sugruma aerul. Mina mea pe cordonul cu oxigen al acvariu-l. Printre apele verzi o fată, cu niște copii într-o școală de țară, lumind visătoare pe-o prispă, lingă un pick-up hedoregit pînă-n zori. Speranța plecase pentru douășpe ore Aerul ghemuit într-un colț se zbătea ca-ntr-un stomac și dacă fata rezista multă și totuși

intangibil în acvariu-l ei, dacă rezista pînă ce speranța sosesa cu toate flautele pline de lapte pentru monstruosul pitic ce mi se juca

printre degete și Speranța plecase pentru douășpe ore. Degeram intr-un melc lingă o imagină flintînd de vid.

Desene de Mihaela Istroie

„ce-i spuna un perete altui perete cînd se-nținesc la colț” ce-i spune tristetea mea braoșiei care se leagănă se leagănă ce faci dacă eu refuz și acum să vorbesc ce frumoesă loamnă ce despărtire ce invidie

ibi sunt leones

încet și mai reoada amar și dulce a wamea și orîncotora se întorc din obișnuință privirile o război ele zăresc un fal de mărunțitorică burdă la toate — pentru că alții au poli să crazi și cina stă acela pe marginea prăpăstiei și parcă se edifică utîndu-se într-una la ceea ce au bătrîn cuprins de spoi-mă la cîderea nopții și gîndurile lui mai stîrșe decît a luminare stîrșă. Ibi sunt leones? acolo se înșerează practic cele două tone: a vieții și a încrederei incomensurabile în eternitate. acolo cresc flori, ibi sunt leones.

ingrid fulga

rafturi

Stimate X,

Răspund abia astăzi scrisorii dumneavoastră în care m-a întrebat de casa și de obiectele pe care le-am adunat eu și familia mea, de-a lunșul anilor. Am înțeles că doriți să o cumpărați. M-am hotărît să v-o dăruiesc.

Am maiestru casa de la bunicul meu. Prima amintire este legată de ziua în care am împline-t cinci ani. În dimineața a-eea bunicul mi-a urai „La mulți ani!” și mi-a promis că-mi va îndeplini cinci dorințe. Pe atunci știam foarte bine ce vreau: „Vreau să mă ței la tine acasă, să-mi arăți orașul, să vedem rîșdrițul soarelui împreună, să călătorim și să-mi cumperi un cal alb!” Și bunicul s-a ținut de cuvînt: m-a dus în oraș, m-a suit pe cel mai grozav cal alb și am mers acasă să așteptăm rîșdrițul. Casa avea trei camere: una pentru mine, una pen-tru bunicul, iar în a treia cameră bunicul adu-nase obiecte, gînduri, amintiri de care oame-nii nostru să scape, să le uite, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Erau acolo împrămîdite al-bume cu fotografii, păpuși, cărți cu dedicație, un evantai, prima rochie de bal, scrisori, un tort cu lumînările încă aprinse, lacrimi, un peron, un carnet de note, un brad de Crăciun, o veri-gheț, petale, destinduri, o cruce, o ceartă, un Cupidon, un decop și chiar îl rugău să-î dimineață ceafosă, un sărut, un val, o poezie de dragoste. Nu știu de unde-i venise bunicul idea să umble din casa în casă și să adu-ne amintirile altora. La început, oamenii îl alun-gau, îl mînteau că n-au nimic de ascuns și ni-mic de dat. Dar bunicul nu se lăsa păcălît, noap-tea scotea peste tot și le fura amintirile și tristetea. După cîțira ani, bunicul găsea în fie-care dimineață, pe prag, cutii, pachete, plicuri. Le desfăcea și așeza cu grijă fiecare obiect pe cite un raft sau într-un sertar: o frunză, o aventură, cîteva castane, un accident, o vacanță, o clipă... Cu timpul depense cunoscut în tot orașul, oamenii îl căltau și chiar îl rugău să-î ajute. Dar nu mai avea nici timp, nici loc de altea amintiri. Atunci și-a mai construit cîteva camere și m-a luat și pe mine la el, să-î ajut. Eu adunam visele, visele acelea care-și omoară nopțile, în care ție-este dar nu ajungi la apă, te îneci și nu e nimeni să te salveze, dai mereu același examen și nu reușești niciodată să-î treci, te rădăcești de al țai și cauți un drum spre o casă care nu există. Treceam în zori pe la fiecare familie și cu o mînd le furam visele rele, iar cu cealaltă le împrămîtam vise frumoase — cu cai albi, alergînd prin păduri.

nu mai eram curioasă să deschid pachetele sau să citeșc scrisorile pe care le primeam. Da, veneau scrisori din lumea întreagă, de la oameni pe care nu-i cunoașteam, și nici n-am să-î eu-nosc vreodată, și care-mi multumeau că l-am ajutat.

Vă întrebați, poate, unde este calul alb pe care mi l-am dorit de ziua mea. Am bătut multe drumuri împreună. De fiecare dată mă ducea în alte locuri și mă lăsa să fac tot ce voiam. Nu mai aveam timp să mă ocup și de casă. De aceea m-am bucurat cînd am primit scri-soarea dumneavoastră. Puteți veni oricînd să locuiți aci. Nu există însă drum de întoarcere. Nici eu nu-l știu. E multă vreme de cînd m-am rătăcit printre clipele astea uitate. Mă uit în oglindă, să văd cîți ani mai am, dar de fiecare dată mi-apare o fetiță de cinci ani și un cal alb. Nu încercați să mă găsiți. Eu am să fiu pe un raft, printre celelalte obiecte și sentimente de care nu are nimeni nevoie.

Iar noaptea să nu vă fie teamă dacă auziți zgomot sau pasi. Nu putem fi decît noi: eu, bunicul și calul alb. Călătorim. E singura dorință pe care nu mi-a îndeplinit-o încă bunicul. Și asta, pentru că era todeauna foarte ocupat. Dar acum avem timp destul amîndoi. N-o să vă supărăm. Ne întoarcem în zori și ne așezăm cumînti în raftul nostru. Bunicul își țoga sub cap o amintire — prima călătorie pe mare, de exemplu se învelește cu o dimineață de toam-nă și adoarme. Calul alb scrie în secret jurn-alul călătoriilor noastre, pentru că, vedeți, nici noi nu putem scăpa de amintiri. Iar eu mă cubăresc pe un scaun de pian, un soldat englez și un motan pîstrutat și-mi dau în cărți, să văd ce o să se mai întîmple miine...

virgil mazilescu

vechea poveste cit de limpede știu unii să prezinte lucrurile — chiar și pe cele

de mult mai mică importanță ei reușesc într-adevăr să ni le facă inteligibile și foarte foarte dragi astlel că în prezența lor totul capătă (cum îndeobște se spune) cureala serenității — ei sînt mindria și ogînda lumii

și alții care confundă floarea de cactus cu întepătura zilelor plioasoase — alții care trec uneori pe stradă fără să-și recunoască prietenii și murmură bună dimineața bună ziua bună seara cînd intră în deșutul de tufun ce să cumpere becuri electrice etc. doamne etc., ei sînt rușinea și sînt spaima noastră

sub stele reci or fi putut găsi un loc și drumul pînă la ei: mici așezări de țară sub stele reci — și despre felul cum

ah despre felul cum se-ncheagă singele pe buze la un semn făcut al morții or fi găsit exemple în istorie...

radio

Teatru scurt

Născută din necesități mai degrabă extra-literare, formula teatrului scurt a avut la noi o perioadă de înflori-toare efervescentă. Cine va fi pus în situația de a rîșdriți broșuri de acum, să-l scoară în scenă, să-l pună în situația de a nu recunoaște prea multe dintre numele autorilor (cu o bogată bibliografie în specialitate). Intre timp numele s-au schimbat, au pătruns chiar clipele mai cunoscute, dar transformări spectaculoase nu s-au produs. Tema-tica este îndeobște țărănească, conflic-tele gravitînd în jurul pînănderii nou-lui și transformării satului. Acțiunea bogată în evenimente și răsturnări spectaculoase, angrenînd toate posibi-lele conflicte din sinul unei colectivită-ți este derulată într-o singură zi (ca-ntr-un veritabil teatru antic). Ea (actiunea) se încheagă din laburări suc-cesive, bazîndu-se pe largi expozitii ale personajelor care „au, n-au treabă” hat în poartă protagoniștilui și acesta (uitîndu-se pe fereastră), îl face o scurtă biografie cu vorbe aruncate că-tre nevăstă. Din punct de vedere tem-atic teatru scurt are ambiția de a îm-plica conflicte prezentate ca inedite, tîfibile. Personajele au tonalități specifice basmelor populare în care zmeul e zmeu, făt-frumosul — făt-frumos etc. Un personaj interesant este prota-gonista, adică femeia receptivă la nou care prin merele divinate și gîndurile aduce este cea mai folosită) reușeșă să-și aducă bărbatul pe drumul cel bun, convingîndu-l de importanța nou-lui (cultivarea unor soluri necunoscute, brigada artistică de la cîmînu-l cul-tural, căsnicia contractă din iubire ș.a.m.d.).

Jucate de amatori aceste piese își

Constantin Stan

plastică

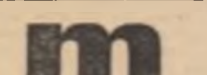

Informații (II)

Este oare suficientă crearea unui centru de documentare pentru a putea spune că am făcut totul pentru a fi bine ancorat în mijlocul unui circuit informațional de pe urma cărui să creștigăm și să intervenim în operator lor? Orice judecată asupra fenomenului artistic trebuie să ofere garanțiile unei corecte încadrări isto-rică a acestuia. Nu doar constința ne-censității acestui tip de judecată trebuie să o transmitem de la o generație la alta de artiști critici, istorici de artă — și nu în ultimul rînd publicului cu rare excepții sînt într-un continuu dia-log — ci și cadrul instituționalizat în care sîmbul de idei, emulația au ca finalitate o anume efervescență. Trezirea unui anumit interes pentru ce se întîmplă între hotarele artei, nu doar la noi ci și aiurea. Este părerea mea personală că într-o țară cu tradițiile noastre, întim legate de ceea ce s-a produs și se produce în spațiul euro-pean de vreo cîteva milenii încoace, existența unui Institut central de infor-mație artistică, cu un departament de artiști experimentali și un departament de studii și cercetări în această direcție, este neapărat necesară. Funcționarea lui trebuie pu-ră să înștrîneze legătura cu aceea a Cen-trului de documentare pentru artele vizuale la care ne-am referit mai în-ainte. Actualele forme de lucru în do-meniul cercetării tot și în acel al pre-dării. În acest domeniu, au devenit socot, nesatisfăcătoare și sivele scăr-zut al informalității — care are foarte reopercurul asupra înștrîș rezultatelor cercetării sau calității opiniilor emise — este perfect vizibil în multe lucrări, de altfel utile, care privesc fenomenul artistic european și chiar românesc.

Grigore Arbore

muzică

Concert de nouțăți

Fără să fie instrumentiști leșiți din comun, formația de muzică nouă din Bonn ne-a prezentat în primul rînd o asociație inedită de titluri. Desigur, erau și piese de umplutură dar figu-rău și opus-uri importante care o-ar mai fi trebuit astăzi să fie însoțite pe afis de mențiunea „primă audție”. În afară de percuționistul Toni Roeder, foarte stăpin pe un arsenal instrumen-tal vast, asigurînd și conducerea ans-ambului și incluzînd în program și două compoziții proprii, ceilalți com-ponenti ai formației erau instrumen-tiști de nivel mediu, care însă aveau o obișnuință foarte naturală, aproape ru-tinieră, de a cînta astfel de muzică. Învățată la noi cu prezențe soliste excepționale, cu un fel de strategie a prezentării compozițiilor de ultimă oră, am fost surprîși de aspectul diurn, foarte comod și fără nici un ex-hibitionism cu care creația actuală era adusă la rampă. Se vedea că mu-zica de avangardă poate fi practică și cănăre alta și servită, după posi-bilitățile fiecăruia, cu lînsă de fast, în-tr-o manieră de zi cu zi.

Concertul a prilejuit intrarea pe o scenă românească a cîtorva piese tur-nante ale secolului, aparținînd lui An-ton Webern, Karlheinz Stockhausen, Mauricio Kagel, Semnăturile luiștre s-au detasat imediat ca piloni ai pro-gramului. Arnold Schoenberg și el prezent, a fost reprezentat printr-o lu-crare mai incertă (piesele pentru pian opus 11) iar pianista Rose Marie Zart-ner nu i-a adăugat mult prin imagina-ția sa profesionalizată. În schimb în-piesele de Webern pentru violoncel și pian, opus 11, am găsit misterul și con-centrarea ideatică cerute. Violoncelistul Peter Holtzmann a făcut elocvente frazele eliptice, împreună cu pianista au construit micro-imaginile umplîn-du-le de interes, de nuanțe expresive precuse.

Într-o lucrare de mare anvergură și cu un „loc istoric de neconfundat, „Zyklus” pentru un percuționist de Stockhausen, Toni Roeder s-a deșta-șurat ca om-orchestra. Fără excese în contrastele dinamice, uneori evadînd — cu măsură — în visare, foarte calm simțul formei, ciclicitatea. Mult mai puțin reprezentativ pentru autor, Ca-priciul lui Krustoph Penderecki — pentru violoncel solo — rămîne o pie-să de găselnițe tehnice, interpretate academic, dezinteresat.

Polul de interes al serii a fost Mau-ricio Kagel („Match”), pentru prima oară pe o scenă de la noi. Contra-punctul de situații este stăpînit zever și dezinvolt, serodată, compozitorul dispune de un rar simț al poeziei, care nu vine numai din hazul în sine al întîmplării, ci din gradăția din lo-cul pe care îl acordă autorul. Conti-nuitor pe linia filmelor mute, ca mod de arhitecturare a gîgului, Kagel este o prezentă vie de excepțională inteli-gență, pilduitoare în muzica de azi. Compozițiile sale, și cea de luni seară nu face excepție, sînt parabolice, micl înșenări cu sunete menite să combată rutina și artificialul din interpretarea muzicală.

Costin Cazaban

atelier literar

poșta redacției

D.A.: Vestea eșecului ne-a mîhnit, firește (dar sperăm că nu va veți da hătut!). Scrierile sînt interesante, mai puțin „spumegînde”, mai lînștite și ceva mai profunde și cuprinzătoare, dar n-am văzut schimbarea formulei — postul e același, neclintit.

L. DOBOCAN: Lucruri interesante, uneori dificile în mai multe privințe, dar înscrinduse într-o perspectivă favorabilă, pe măsură ce mesajul va obține

adevărul! Aviz tuturor amatorilor!

V. PR: Lucruri interesante, aproape toate, pentru că m-am „delegat”, cumva (și, uneori, cam prea levoace), dar n-am văzut schimbarea formulei — postul e același, neclintit.

L. DOBOCAN: Lucruri interesante, uneori dificile în mai multe privințe, dar înscrinduse într-o perspectivă favorabilă, pe măsură ce mesajul va obține

Lidia Ștețu: „Cavalorii trec”

o expresie mai adecvată, echilibrată și limpeză. Proces care pare să fi început încă de pe acum, în piese ca „Nu pot să fac nimic”, „Zăua în care”, „Paul Kleer”, „Tineț-ne la curent”.

L. MONORAN: Greș dezmăgăgite și trist regres spre zonele improvizatei facile, dezordonate, spre un fel de „modernism” sughițat, delirant, spre o „fronă” mediocră, ieftină de gust dubios. Nu mai are rost să repetăm observările și recomandările anterioare (ele rămîn valabile din plin).

GH. TR: Povestea e interesantă, năstrucnică, dar încă nepusă la punct cum trebuie, o serie de lucruri rămînînd nemotivate, neverosimile (de pildă, „sponajul” din pod, care n-are cum să observe în amănunt

se întimplă în pivniță, etc.). Trebuie să ne scrieți „atunci”, chiar fără „armă” („Arma” ar fi fost un simplu cuvînt de bucurie...), să ne spuneti și „mădă” cum au traversat evenimentele goiare, să ne comunicați o adresă exactă (de care s-a interesat administrația revistei — să sperăm că încă nu e „pauză turcică” etc.).

ILIE F. — BRASOV: Scriți și vnașe, scriți curat, într-un stil (ca să zicem așa) „neorlat”, cu bune însușiri istoric-umoristice. E cazul să perseverăm (trimițîndu-ne și o semnătură întregă).

C. FICU: Intenția de inovare, de explorare a unui nou univers tematic, e binevenită și, desigur, cu timpul, rezultatele vor fi mai bune decît acum. Deocamdată, nu putem citi (și nu chiar din toată înimă...) decît „Pe datorie”, „Autoportret”, „Umbră”, „Insurecție”, „Burghezii”, „Marea” (cu poanta finală cam subredă).

L. CIOANCĂS: Pagini în progresa mai inspirate, mai îngrijite și echilibrate („În fiecare dimineață”, „Chiar”, „Joc”, „Numai dăc”).

L. LAURIAN: Mai de grabă niște crochouri cu o respirație epică nu sorma: concluziile deocamdată, dar cu o interesantă aplicare analitică, cu o față și acuzantă observabilă (uneori, „București” este în discuție, de bună promisiune).

A. DAN: „Ultimul examen” e foarte învîlășit, confuz și imposibil de urmărit. Despre el-am spus că e data trecută, secretariatul de redacție.

Antoniu P. Crețu Mîreș, Victor Dumitru, Zoră Ionescu, Soția lui Depetru, V. Vasilev, Gh. Blaga, V. Ionescu de la Jâmboc, V.V. Manolache, Ligia M., Tat. Paul, Chiperea Gh., Pintea Dan, Antonia, Deleanu, D. Raică: Nu se văd deocamdată, semne de talent.

Geo Dumitrescu

Cuvîntierul

În sere aeriene deschise de alungul albastrelor artere reușită am învățat să cultiv Cuvîntul.

Sapte Gînduri filtrează lent lumina pentru aceste bizantine. Gloriile singelui au decăzut demult în prea frumoasele trazoale despre sentiment.

Cuvîntele au crescut mai-nalte decît mine — perpatum anante —, în umbra lor alunec ușure și subțire, dar voi, Cuvîntele fără stăpîn de abtice simțuri nu-și mai vin în fire.

IMANUELA TIM

Insurecție

O, prietene cum te lași zi de zi tiruit de curentul banal al cuvîntelor ce vezi acolo? poate un cal adulmecă o apă necunoscută poate o pasăre fantastică tinjește după o cană cu mai pură poate o iară mără peste care realitatea astere mîdularele diforme ale betonului și totuși...

CRISTINEL PRICOP

Muzeul de sub poartă

O poartă trînăcică tîrînească capabilă să adăpostească o subre pierdută ca să-și ceară o incuie nevăzută camoară cu seara s'întîm o punte de pași pentru o bucurie mai mare te retragi în tine și o privești ca pe o carte uitată deschisă sub ficara de luminare pe terasă și te retragi pentru a iubire vîntoare un muzeu de metafizică îndolită cu mîini fragile trecătoare.

VORICA IONESCU

Soldatii albaștri

Celor ce au vrut cîndva războiul

Vam care foto albă pe care oți ascuns-o și bîna mistrețului, cold încă în burțile voastre, vom cere trîndăritul mitraliat în tîină cold zăpăcie erau de-niteles, cînd se mai puteau depozita anatomipurie în pivnițe

vă vom lua din cose, purtîndu-vă pe dumuri de pace sîntem cei mai albaștri soldați ai unei armate fără de număr.

VALERIU DRĂGUȘANU

Toamnă

Nu ști unde dorm, unde sînt pe urmele mele împriștît cenușă în casa mea, despletit de scozi Cad frunze. Un crin se deschide în noaptea ca o mină întinsă prin somn.

NELU STANCIU

Afară

Cuvintele colorate, ațit de mult se iubesc pe ele înalte încît li se face somn și uită adevărul afară.

V. PETRESCU MĂRGEAN

Răsofioște-ne

Nisipit întuneric desupra-ne făc să răsăre oaza unei lumini.

Arheologule răsofioște-ne chipurile presate-n roci ca palmele frunzelor într-un ierbur.

E. COZEANU

Intrebînd

Oare Sisif nu minca în dorea pînă și dragoste, căna numel bolovanii acela eterni, nici o femeie nu trîia la poalele muntelui ca să-ți mîngiea templele cu odinci, edenice soapte?... Știu că avem zile de Sisif, că îndoină spînzîrele unor zile cîndin lapte și frunze pentru copii și ștemet, dar vî întreb: voi, oamenilor, ce faceți cu pietrele întîlnite în drum?...

AUREL DUMITRĂȘCU

Fiziologie și structură

Urmare din pag. I

voluntar și pe cel de-al doilea. De unde interesul pentru biografie, pentru portret. În același comentariu, profilul moral este cîștigat la estic, biografia documentară la psihologică. Criticul are obsesia definiției exacte, concluziile lui sînt simultan compendii estetice și etice. Cîteva „cîteva” sînt memorabile, la adevărul lor putîndu-se subscrie și astăzi, față o excelentă circumsciere a specificului lui Adrian Maniu „La Adrian Maniu, de pildă, primitivismul este ancorarea unui „civilizat”, ostent de paradările cosmopolit moderniste. Într-un univers decorativ de rafinat stilizare bîntînd, care și găsește corespondență plastică occidentală în pictura prerafaelită”. Nu mai puțin precis este decompunerea drama lăuntrică a lui Ion Vinea. Cîteva rînduri sînt suficiente pentru a creiona o figură: „Drama acestui poet intr-adevăr original stă în conflict nerezolvat dintre inteligența sa artistică excepțională și tot ast de rară sa capacitate emoțională. D-nea nu a atins echilibrul ideal dintre inteligența creatoare și sensibilitate, poate pentru că s-a încrezut exclusiv în luciditate”. Să ne amintim că punerea sub acuză a lucidității vine din partea unui partizan al ei, pentru a înțelege mai bine stufletea unei gândiri critice care nu-și ținează propriile precepte.

Este de bănuț că structuralismul, în accepția lui „științific”, displace acestui interpret al literaturii ce a renunțat constant orștelui metodei. Avant la lettre, critica lui este curva structuralistă. „Structurație lezată”, „unitate structurală”, „inanititudine structurală” sînt cuvîntele cheie ale esteticii sale, cuvîntele care frecvență se sesiză în cîntărea M. I. Ionescu. Preocuparea centrală a lui Șerban Cioculescu este evidențierea

TELEKIANA 175

● Biblioteca Telekiană din Tîrgu Mureș și-a deschis porțile pentru cititori acum 175 de ani. Însușite ce și-a dobîndit o latină europeană și ale cărei colecții au fost strîns cu griere și pasiune în cursul deceniilor de Teleki Samuel, a funcționat și funcționează și azi în stare ridicată apăsătoare de carte. În sala de lectură a bibliotecii — au studiat și au cercetat figuri marcante ca Bolyai Farkas, Tunczei Cipariu, Bolyai János, Nicolae Iorga, Tudor Vuia, Farcașdy Elek.

Telekiana cunoaște o dezvoltare demnă de remarcă după eliberare. Fondul de carte se numără, în 1956, la suma de un milion și jumătate de volume. Dacă în anul 1954 numărul cercetătorilor ce au studiat aici era doar 50, anul trecut numărul lor s-a ridicat la 100. Biblioteca Teleki este în același timp și un muzeu al cărții. Cu ocazia împlinirii a 175 de ani de la deschiderea bibliotecii județene a organizat un simpozion, iar la Telekiana a fost deschisă o bogată expoziție documentară consacrată fondatorului și dezvoltării bibliotecii, în care figurează și alțișii biografice reproduși mai sus, executat de Lakatos Lajos și Medve Sándor.

structurii fiecărui creator, găsirea acelei note esențiale care diferențiază un scriitor de altul. În această perspectivă rostul criticului este să afle nota intimă a operei, stadiu urmat în chip normal de consilierea hotărîtă a autorilor de a nu-și „silieli” alcătuirea firească. Unde începe însă distanțarea de masină structuralistă în adoptarea de criterii de valorizare individualiste. Pentru Șerban Cioculescu structura nu înseamnă un tipar general valabil. Sînt atîtea structuri, cît și scriitori autentici. De aceea rolul criticului este cel de a „stabilii în seria de scrieri a unui autor acelea care îi exprima structura, de celelalte care i-o contrazic sau i-o trădează”. În altă parte, moralitatea se dezvoltă în toată orientarea: „Rostul criticului este, în subsidiar, de a orienta și pe scriitorii asupra structurilor lor diferențiale, îndemnîndu-i de a crea, ceea ce înseamnă a produce în conformitate cu natura lor structurală organică. (...) Rostul criticului este deci de a strîngune, înaltitudinea structurii individuale de a le descrie, de a le hotărîni, cu aproximație și fără trufie, și de a le arăta abaterile primejioase (...) Criticul să se resemneze a fi impopular, deoarece el nu trebuie să fie stăpînit de dorința de a comblecia fie scriitorului, fie publicului, mîșulindu-le vanitatea sau gusturile inferioare”. Nu este un simplu precept teoretic, ci un statornic stil de lucru, o conduită intelectuală, dar și existențială. Pentru Argezi, de pildă, criticul năsture din tinerete un cult fervent. La un temperament ațit de controlat, o frază ca aceasta: „Ne ferim că ne-a fost dat să trăim în epoca lirică pe care o posteritatea o va numi a lui Argezi” are o rezonanță neașteptată. Temeinică, admirabilă nu deviază totuși în hagiografie, nu mortifică spiritul critic. Liric prin excelență, Argezi îi pare lui Șerban Cioculescu funcționar „înad pentru secol”. Romanul Ochiul Mării Domnului este așezat pe latura lui epică, postulu-se la limita de la definirea specificului argezien: „În orice scrie se manifestă un puternic temperament liric o energetică subiectivitate. În sfîrșit o reacțiune împotriva fenomenalității, ca să spunem așa, rezultate. Admirabil vizionar, poetul este preocupat cu o facultate deosebită, care răsărine obiectele nîrînt-un neverosimil sistem lentile. Înainte de a fi mareș cu peceala personală a expresiei argeziene, realul care formează obiectul descrierii se modifică după legile unei oticii realiste”. Pandantului necesar este în această situație, „tendința spre carioțură și moștruoș”. Dar romanul este, se ație, ocaz de clasificare obiectivă. Cu zestre naturală incomparabilă cu coerenta „prozică”, era normal ca romanul să fie pentru Argezi o experiență riscată, o „aventură”. Cronicalul nu ezită să renoșeze caracterul hibrid al formulei epice, martirajului neșovîrit dintre „fantasticul” pur și condițiile realiste pe care le comportă starea civilă a personajelor” (sict antinomia este totuși prea rigid formulată). În fine, gustul „răsufiat” al coincidențelor romantice.

Selecționarea fără bizantinisme a bovarismului este o constantă a foleționisticii lui Șerban Cioculescu. Abaterile de la structura originară este incriminată atît în evoluția scriitorului cît și în devenirea personajelor. Schimbarea la față — din romanul Logodnîul — a Hortensiei Pan dat-Benescu este privită cu aceeași susținere, inițial formulată pe lîngă modul convalescent „Hortensia Pan dat-Benescu a încercat (care să-i notivăscă unelele pe o altă categorie omenească mai simlă decît precedenta? ”) sau și-a schimbat mult sculele?”, pentru că imediat nodul gordian al opțiunii să fie tăiat neșovîrit cu o fișă de dîmă, din care nu iesim decît prin impresia că nu și le-a înlocuit cu nimic. Logodnîul e un roman semnat de H. Pan dat-Benescu. În care nu o recunoaștem în cea mai mică măsură”. Metamorfoza bruscă, neverosimilă a lui Mihnea Băiatu, eroul lui Ghib Mihăescu, este refuzată cu o glăă decizie, izvoiriță de o considerență identice: „Zilele și nopțile unui student întîrșit sînt un roman dislocat în unitatea structurală a personajului principal, care trebuia să rămînă pînă la capăt identic cu el însuși, adică o secătură simpatice și nimic mai mult”.

Tot comentatoriul scriiturii lui Șerban Cioculescu au remarcat tonul peremptoriu care li distinge de contemporani. Persecușie dolește chimnii Lovinescu însușează cu malitie bizantină. Cronicalul dinastiei Carșiale azează și el, nu încetează vorbă, la astfel de procedee. Le aduce în discuție și scrierile mai reduse.

Șerban Cioculescu face din adevăr o terapeuțică, amără ca rîcîndul desigur, dar necesară. Să nu ne înducă însă în eroare tonul fără drept de apel al criticului. Cînd e nevoie, el nu șovăie să recurgă la „revizuire”. Îndolia vizează unghi și propriul demnitate (ce care-l vrea precu mai aderent la geografica oșerilor comentetel, dînt-o asemenea inclinație rezultînd aceste rînduri paradoxale, care întîrmă o mască deșădă, pentru a pune în loc o fizionomie: „Fată de acest fenomen liric (e vorba de Blaga — n.n.), a-am numărat cîndva printre sensibilitățile cîntîrîtescî închise farmecului său imponderabil; rezerva noastră din trecut a pornit dînt-o conformare împotriva raționalității față de invîtările la evaziune din real și rațional, care sînt esențiale poeziei. Ne-a trebuit o disciplină de scrierare din inertia unei metodologii eronate și, prin reșterirea acetelor lirice, am înțubuit să ne familiarizăm cu puternicele virtuți susțevite unei asemenea poezii”. Varietate de scrierile, cum se consideră simur, criticul este el însuși un spirit care caută și se caută, nu ratifică doar.

Concursul de poezie „Nicolae Labiș”

PREMIUL REVISTEI «LUCEAFĂRUL»

Ioana Ileana Ștețu

IOANA ILEANA ȘTEȚU, s-a născut la 24 sept. 1952 în Borș — Maramureș. Tatăl — păstor, apoi miner. Studii Liceal Economic la Baia Mare.

Luminoasă luntre

Luminoasă luntre aproape uitată nu te mai ajung nu mă mai îmbat floarea de porumb nici în pînă nu-mi cătă mama decăruia vreme fără vreme floare de seacă nu însemn pe usă cit am mai crescut nu-mi mai fac păpușă galbenă de lut nu mă duc la moară cu strălăcuta plină nu pot subsioară păsări de rugină; cor noaptea în spate,

o duc — depărtarea mi-e foarte aproape Samn peste semn chipului însemn peste dimbul morii cug șirag cococii căpăcîm mă ține feracat cum nime chip de cioburi are vremea, calendare timp mai fără ramă iarăși mă destramă dar pentru a cui seamă...

Luminoasă luntre trecut nu te mai ajung de sub geana mută idoli ai mută-n floarea de porumb.

mai învădînd că nu-i de ajuns să inflorescă sub seacă

Măritul timp stă sub călcîie în streangul veacul n-are rînd mai frumoasă-ș decît acel pe care-l vind

Nu-i seamă să-i rînească ochiul nici cruce pentru-n trup eteric de necuprins în toate cele

Nu are miini și nici nu luptă culege florile cu gura și pentru cit imi a de-apropo și nebunie și măsura

Mă strigă citaodată cînd de-abia lînșie se țame cel care sînt mai nefîșit strîpunsă de un spin de vreme

Și nu imi seamănă cu tobul cînd rîspîndu-mă în flutur cug drăpenei de indolci, o, doamnă cînd ai să mă scuturi

Atîi imi este de asemeni că li respic cu trupul urea de-a nu străpunge vremea-n coaste și nebunie și măsura

Atîi îi sînt ure de departe ca floarea soarelui de soare și-abi imi este de aproape ca lutul fundului de mare.

Despre patrie

Albe zăpzi deasupra trupului strîșit Patria nu are nicicînd cum ar putea atînci, neprișnînt sufletul de credință să ardă

desigur în țipătul lebedei dansul din urmă fără cuvînt prin ierburii adinci, singur moare eroul, astfel se aprînd focul la hotarele Patriei

altfel atînci se întimplă lucrarea altfel se întimplă toate atînci nici o moarte nu poate ucide Patria ce arde în prunci, precărută.

TINERI ACTORI

Ion Caramitru

În ființa sa scenică, Caramitru, înzestrat cu haruri greu de definit în patul procustian al unui portret, poate fi închipuit cu greu într-un rol vulgar. Chiar dacă el ar putea converti vulgaritatea în eleganță și farmec. Structura sa întîmă e senorială, princiară, cu o distincție de călător în interiorul vieții, nu de gentelman consumat. Parcă ar veni de pe altă planetă unde a asistat la moartea unui via, pentru a se întreba aici dacă pămîntul nu este infernul acelei planete. Dar, asemenea personajelor din teatrul sau din proza lui Camil Petrescu, e dispus să ardă pînă la încandescență într-un joc al ieșelilor pentru a cunoaște și a atînce adevărul absolut.

Tractoria sa pe scenă e în acest sens concludentă. Prin Leonce în „Leonce și Lena”, bufonul în „A 12-a noapte” sau Aetaru în „Așilul de noapte”, Caramitru e întodeauna prezent pe culmile înzăpăzite ale întâmplărilor, în arul pur al ideilor. Pur, dar nu rece. Fie că e calm, rețînit sau dimpotrivă furios, violent, jocul său e la fel de ardent.

Versurile poetilor, rostite de Caramitru, devin păsări călătoare, mesageri ai unor continente numite suflete. Seria odată Radu Coșcu aceste memorabile cuvînte ce-l caracterizează pe actor: „Inteligența devine prin arta lui Caramitru cîldă, normală, profund democratică, trînd în noi un adevăr, numit de întodeauna poezie”.

Atîi de uman, atîi de opus ordinarului — dezordonator, masina de negîndit, Caramitru știe, cu virtuozitate, să sculpteze cuvîntul-gînd, să-i redese scîlpirea, să-i găsească adevărată expresie. Abi de uman, cînd îl interpretăm pe Leonce, lucrul devine o stăvilă de netrecut în calea urcusului neomenit, atînci cînd odănuș la dispută întietatea cu ridicolul. Sfîndu-i pe marii asmeni din istoria omenirii cărora nu le-a moștădată trofeele, monumentele și apoloniile.

Rolul în care și-a dezvoltat, poate, cel mai bine personalitatea sa artistică este acel al bufonului din „A 12-a noapte” a lui Shakespeare. Gagurile nu eras precise, ce ale unui clown venit pe scenă cu valiza sa de accesorii pentru a mima comical. Guma științea, devenea spirit, bătrîn și etern lînăz inteligentism a universului, cîntecul se transformă în comprehensivă înclidă. Ideile se rostăscău într-o cadență amețitoare, humorul zbura, devenea o putere magnetică, radioasă.

Caramitru era în acele momente poet în accepția depînă, pleneră a cuvîntului, se transformă în mit, iar fiecare spectacol avea mitul pe care îl merita sau pe care îl dorea.

Ion Mihăileanu

ROLURI INTERPRETATE: Aetaru — „Așilul de noapte”; Leonce — „Leonce și Lena”; Fasa din Vidia — „Răcoala”; Bufonul — „A 12-a noapte”; Aliona — „Tineri cășătorii căută cămară”; Francis Bacon — „Elisabeta I-a”; Deraul de Scheselle — „Moartea lui Danton”; Sam Zi — „Foto Finish”; Octavian — „Iulius Cezar”; March Pank — „Candida”.

sport „Calculele” spaniole pot fi răsturnate

foetaliști fără nume pe niata de schimb a fotbalului occidental, ar fi cu atît mai gravă. Un Atlético Madrid, eliminat în primul tur de Dinamo București, lucru posibil în condiții de normalitate, ar fi fost rezultatul unei victorie cîștîm pentru chibul madridien și pentru jucătorii lui. Îl necunoscut din Bărean ar fi aruncat în anonimat o echipă al cărei jucători apar cu voze impondante în oasinele preseelor sportive occidentale, fiecare din ei ostind o eroază de bani. Vrem să credem în întîlnirea echipei Dinamo la Madrid a devenit o lecție de realism pentru fotbalul românesc.

Cînd cel mai bun golțeter al Europei, dublu cîștigător al „Ghetei de aur” a fost secerat necrutător de un jucător spaniol anonim, fără că acesta să fie sancționat în vreun fel de arbitru trebuie să privim lucrurile în față. Mecul național al Madrid a devenit o lecție de realism pentru fotbalul românesc.

Cînd cel mai bun golțeter al Europei, dublu cîștigător al „Ghetei de aur” a fost secerat necrutător de un jucător spaniol anonim, fără că acesta să fie sancționat în vreun fel de arbitru trebuie să privim lucrurile în față. Mecul național al Madrid a devenit o lecție de realism pentru fotbalul românesc.

Calificarea în Argentina e o miza foarte mare și spaniolii ne-au arătat că stiu să lucreze pentru a obține rezultatul dorit. Ce are de făcut naționala noastră de fotbal? Să refuze ideea că s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a doua care putea aduce un gol românesc a rămas din păcate egală. Dinamo Moscova nu e o superreșchă și s-au adaptat la vreme. Universitatea a jucat timid, primind un gol dînt-o gresală a portarului și încă unul, dînt-una a arbitriului care a închis ochii la un ofsaid evident. Repriza a

